

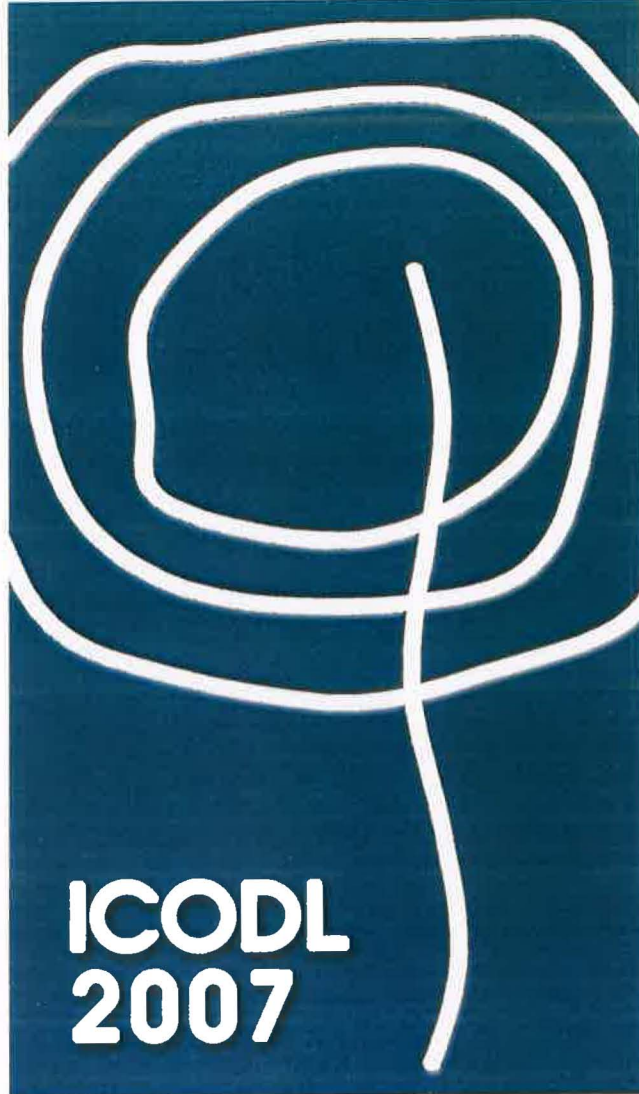
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΚΑΙ
ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**ICODL
2007**

4th INTERNATIONAL CONFERENCE
IN OPEN AND DISTANCE LEARNING

FORMS of DEMOCRACY in Education: Open Access and Distance Education

Editor

ANTONIS LIONARAKIS

VOLUME
TOMOS **B**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση & Κυπριακή Πραγματικότητα: Από τη Σκέψη στην Υλοποίηση

Open and Distance Education and Cyprus Reality: From idea to Materialization

Andreas PAVLAKIS

Open University of Cyprus, Lecturer
HealthCare Management Program
a.pavlakis@ouc.ac.cy

Dafni KAITELIDOU

University of Athens
Lecturer, Department of Nursing
d.kaitelid@uoa.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ίδρυση Ανοικτού Πανεπιστημίου σε μια χώρα αποτελεί και πρέπει να αποτελεί σημαντικό γεγονός γιατί δίνει την ευκαιρία και σε μη προνομιούχες ομάδες του πληθυσμού να έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αποκτώντας ή και αναβαθμίζοντας έτσι τις γνώσεις και τα προσόντα τους. Στην παρούσα μελέτη παρατίθενται, χρονολογικά, οι σημαντικότερες ενέργειες που τροχοδρόμησαν την ίδρυση και τη λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Παράλληλα, σχολιάζεται η αποδοχή που έτυχε το Πανεπιστήμιο στα πλαίσια της προσφοράς προγραμμάτων σπουδών και του αριθμού των φοιτητών στον πρώτο χρόνο λειτουργίας του. Επιπρόσθετα, παρατίθενται στοιχεία από την έρευνα αγοράς σε σχέση με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των Κυπρίων πολιτών αλλά και στοχευόμενων ομάδων πληθυσμού.

ABSTRACT

This study presents, chronologically, the most important actions, which resulted in the establishment and the operation of the Open University of Cyprus. Open distance learning represents a dynamic and flexible pathway of academic endeavor that serves different needs within a global economic environment. Cyprus, has invested in this alternative education methodology by establishing the Open University of Cyprus as its second public university. The Interim University Governing Board was appointed in 2003 and the first students were admitted in September 2006. A population-based survey was conducted in the Fall of 2005 across the island, in order to explore knowledge, attitudes and beliefs about open distance learning in Cyprus. A random sample of adults 18 years of age or older was selected using a multistage stratified sampling design and the data were collected through personal interviews. A total of 896 individuals, mean age 39.4 years of age (range 18 to 60) participated. Forty-nine percent were males, while 53%, 21% and 26% had completed lyceum, college and university, respectively. About 1 every 4 participants reported that they did not know anything about distance learning, whereas 55% had not heard about the Open University of Cyprus. Among unemployed participants, 29% did not know anything about distance learning while among those not having a computer at home or not knowing how to use a computer the percentage was 35% and 36%, respectively. Knowledge on open distance learning was relatively high among the participants. However, disadvantaged individuals were those found to be less informed about the above alternative educational pathway in general and the Open University of Cyprus in particular.

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Το 1830, βρετανός βουλευτής αναπτύσσοντας απόψεις σχετικά με την παροχή δημόσιας δωρεάν παιδείας για όλους, ανέφερε: «Όσο κι αν φαίνεται παράδοξο από πρώτη άποψη, το μέτρο της παροχής δωρεάν παιδείας στους φτωχούς που εργάζονται θα απέβαινε καταστρεπτικό και για την ηθική τους κατάσταση και για την ευτυχία τους. Πράγματι, η μόρφωση θα μάθαινε στους φτωχούς να μισούν την κοινωνική τους κατάσταση, με αποτέλεσμα να μη γίνονται καλοί υπηρέτες, αγρότες και εργάτες, επαγγέλματα που η θέση τους στην κοινωνία τους έχει προκαθορίσει...». (Σκουλάτου και συν. 2006) Ο συγκεκριμένος βουλευτής εξέφραζε ίσως τα αισθήματα της τότε άρχουσας τάξης και προσπαθούσε να εμποδίσει τη διάχυση της γνώσης σε ένα μέρος της κοινωνίας που ο ίδιος θεωρούσε ότι δεν άξιζε τέτοιας τύχης. Τα

είδη αντιμετώπισε ο πρώην πρωθυπουργός Ουίλσον - τη δεκαετία του 60 - και ειδικότερα η τότε Υπουργός Παιδείας της Αγγλίας στην προσπάθεια για ίδρυση και λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Αγγλίας (The Open University). Αντιπαράβαλλοντας - των παρωχημένων απόψεων - ανησυχίες του βρετανού βουλευτή με τη σημερινή επικρατούσα κατάσταση στο συγκεκριμένο πεδίο, παρατηρείται ότι ακριβώς φοβόταν ο εν λόγω βουλευτής έχει γίνει πραγματικότητα, γιατί το όποιο ανοικτό πανεπιστήμιο απευθύνεται κυρίως στους ενήλικες, εργαζόμενους και συμβάλλει ουσιαστικά στη δια βίου εκπαίδευση, προσφέροντας συνεχώς εφόδια για προσωπική βελτίωση και ανάπτυξη.

Η επιλογή για την εισαγωγική αναφορά στο αγγλικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο έγινε δια δυο λόγους - ο πρώτος γενικός διευθυντής του ήταν ο Κύριος Αναστάσιος Χριστοδούλου, που έχει ταφεί στον περίβολο της εκκλησίας στις εγκαταστάσεις του αγγλικού πανεπιστημίου, και αρχικά, ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίστηκε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Κύπρου στο προπαρασκευαστικό στάδιο και όχι μόνο, είναι παρόμοιος με τις αντίστοιχες δυσκολίες που είχε το αγγλικό πανεπιστήμιο.

Εισαγωγικά

Ο πρώην Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, Ουράνιος Ιωαννίδης, στην πρόταση του Υπουργείου του προς το Υπουργικό Συμβούλιο, τον Απρίλιο του 2001 (Υ.Π.Π.136/1981/Γ), επεσήμαινε - μεταξύ άλλων - και τα ακόλουθα:

«Η ίδρυση του Ανοικτού Πανεπιστημίου θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα γιατί θα δώσει την ευκαιρία την ευκαιρία και σε μη προνομιούχες ομάδες του πληθυσμού να αποκτήσουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για να αναβαθμίσουν τις γνώσεις και τα προσόντα τους. Σημαντικό θα είναι επίσης το όφελος από τη συνεργασία με ομοειδή τύπου πανεπιστήμια καθώς και από την προσέλκυση φοιτητών από την Ελλάδα και άλλες χώρες».

Στη συνέχεια, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 54.104, ημερομηνίας 1 Αυγούστου 2001, διορίζει Προπαρασκευαστική Επιτροπή για ίδρυση Ανοικτού Πανεπιστημίου στην Κύπρο (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας 7/09/2001).

Η Προπαρασκευαστική Επιτροπή ολοκληρώνει τις εργασίες της και υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο σχετική Έκθεση με ολοκληρωμένες και λεπτομερείς προτάσεις και εισηγήσεις, καθώς και προσχέδιο νομοσχεδίου για την ίδρυση και λειτουργία Ανοικτού Πανεπιστημίου στην Κύπρο.

Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει με βάση την εισήγηση της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής, το σχετικό νομοσχέδιο και το καταθέτει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

Ακολούθως, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει τον περί Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμο (Ν. 234(Ι)/2003), ο οποίος διέπει και ρυθμίζει την ίδρυση και λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Στη βάση των σχετικών διατάξεων του εν λόγω νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφασή του με αρ. 57.357, ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 2003, διορίζει τη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου. (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας 14/03/2003)

Με την πράξη αυτή κλείνει και η πρώτη φάση της ίδρυσης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, το οποίο αποτελεί το δεύτερο - από χρονολογικής άποψης - κρατικό πανεπιστήμιο της Κύπρου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τον Οκτώβριο του 2006, μέσα από πολλές αντιξοότητες, κλυδωνισμούς και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις εκ μέρους των αρμόδιων κυβερνητικών φορέων, καθίσταται δυνατή η προσφορά δυο μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών (ΠΣ):

- Διοίκηση Μονάδων Υγείας (ΔΜΥ), και
- Σπουδές στην Εκπαίδευση (ΣΕ),

με τη δέσμευση του Υπουργείου Οικονομικών ότι κάθε χρόνο θα λειτουργούν δυο επιπρόσθετα προγράμματα. Παρόλο που είχε προταθεί να προσφερθεί το πτυχιακό πρόγραμμα «Ελληνικός Πολιτισμός», η συ-

γκεκριμένη πρόταση δεν έτυχε της απαραίτητης χρηματοδότησης και ο χρόνος έναρξης του εν λόγω προγράμματος μετατέθηκε για την ακαδημαϊκή χρονιά 2007 - 08.

Για τα δυο προσφερόμενα προγράμματα υπεβλήθηκαν συνολικά 654 αιτήσεις (499 για ΣΕ και 155 για τη ΔΜΥ. Τελικά ενεγράφησαν 164 φοιτητές, αριθμός που είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τον αρχικά προγραμματισμένο για εγγραφή.

Συγκεκριμένα, εγγράφησαν 62 φοιτητές στη ΔΜΥ και 102 στις ΣΕ. Περίπου το ένα τρίτο των φοιτητών προέρχεται από την Ελλάδα και υπόλοιποι από την Κύπρο. Σχεδόν όλοι οι φοιτητές στις ΣΕ είναι μάχιμοι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαιδευτικής φροντίδας ενώ οι πιο πολλοί από τους φοιτητές της ΔΜΥ είναι νοσηλευτές, σχεδόν το ένα τρίτο των φοιτητών είναι γιατροί και υπόλοιποι επαγγελματίες υγείας άλλων πεδίων. Ολοκληρώνοντας την πληροφόρηση σε σχέση με τα στατιστικά στοιχεία για την υπό συζήτηση ακαδημαϊκή χρονιά, αναφέρεται ότι μέχρι τώρα 3 φοιτητές διέκοψαν τις σπουδές τους, λίγες εβδομάδες μετά την εγγραφή τους. (Συναφώς αναφέρεται ότι το Πανεπιστήμιο προγραμματίζει συστηματική διερεύνηση του όλου φαινομένου της διακοπής των σπουδών).

Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων για την εγγραφή των φοιτητών για την ακαδημαϊκή χρονιά 2007 - 08, έχει ήδη ολοκληρωθεί. Στον πίνακα 1 παρατίθενται αναλυτικά τα σχετικά στοιχεία.

Αιτήσεις για εγγραφή κατά ΠΣ

Πρόγραμμα Σπουδών	Αριθμός επισκεπτών	Αριθμός αιτήσεων	Αριθμός θέσεων
Σπουδές στην Εκπαίδευση	1441	1079 (499)*	120
Διοίκηση Μονάδων Υγείας	486	373 (155)	80
Πληροφορικά Συστήματα	304	192 (ΔΕ)	80
Ελληνικός Πολιτισμός	701	536 (ΔΕ)	80
Σύνολο	2932	2180 (654)	360

Πίνακας 1

Πηγή: Τομέας Προγραμμάτων Σπουδών και Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου

* Οι αριθμοί στις παρενθέσεις αναφέρονται στις αντίστοιχες αιτήσεις της χρονιάς 2006-07

Παρατηρείται ότι η αναλογία των προσφερομένων θέσεων σε σχέση με τις αιτήσεις είναι 1:6. Πέραν τούτου, είναι άκρως ενθαρρυντικό ότι οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για τα ΠΣ που προσφέρονταν από την προηγούμενη χρονιά (ΔΜΥ και ΣΕ) έχουν υπερδιπλασιαστεί, ενώ οι αιτήσεις για το πτυχιακό ΠΣ «Ελληνικός Πολιτισμός» έτυχε επιλογής από αξιοπρόσεκτο αριθμό υποψηφίων (536), κατατάσσοντας το πρόγραμμα αυτό δεύτερο στη σειρά προτίμησης των υποψηφίων.

Είναι νωρίς για ερμηνεία των προτιμήσεων και επιλογών των υποψηφίων φοιτητών αφενός γιατί διανύομε μόλις τους πρώτους μήνες λειτουργίας του Πανεπιστημίου και αφετέρου λόγω της περιορισμένης προσφοράς ΠΣ. Ως πρώτη αντίδραση όμως πρέπει να επισημανθεί ο κάπως περιορισμένος αριθμός υποψηφίων για το ΠΣ «Ειδίκευση στα Πληροφορικά Συστήματα (192 αιτήσεις για 60 θέσεις) και ο αριθμός των ατόμων (536 αιτήσεις για 80 θέσεις) που επιθυμούν να παρακολουθήσουν το ΠΣ «Ελληνικός Πολιτισμός». Μια πρώτη ερμηνεία για την επιλογή αυτή είναι ότι:

- Αποτελεί το μοναδικό πτυχιακό ΠΣ του Πανεπιστημίου
- Παρέχεται δωρεάν
- Δεν απαιτούνται εξετάσεις για την εγγραφή

Ανεξάρτητα όμως από τα πιο πάνω προωθείται ενδελεχέστερη μελέτη του φαινομένου, που ίσως να δώσει σημαντικά στοιχεία στο Πανεπιστήμιο για την πάρα πέρα ανάπτυξή του.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΣ

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο λειτουργεί στη βάση νέας για την Κύπρο εκπαιδευτικής προσέγγισης, της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, που πραγματοποιείται, με την παροχή έντυπου εκπαιδευτικού υλικού και πολύ σύντομα με:

- το ειδικά διαμορφωμένο εκπαιδευτικό ψηφιακό υλικό, το οποίο λαμβάνει ο φοιτητής είτε μέσω του επίγειου /δορυφορικού διαδικτύου (INTERNET), είτε σε CD/DVD, είτε ακόμη σε έντυπη μορφή,
- τη σύγχρονη ή και ασύγχρονη παρακολούθηση διαλέξεων μέσω του διαδικτύου ή και της συνδρομητικής τηλεόρασης σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται από τον καθηγητή,
- την Ηλεκτρονική Πύλη μέσω της οποίας ο φοιτητής μπορεί:
 - να αντλήσει όλες τις σχετικές πληροφορίες για τις Θεματικές Ενότητες που παρακολουθεί,
 - να έρθει σε επαφή με τον καθηγητή του μέσω σύγχρονης και ασύγχρονης τεχνολογίας (chat, videochat, forum),
 - να ανταλλάξει ιδέες με άλλους φοιτητές που παρακολουθούν την ίδια Θεματική Ενότητα
 - Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την απευθείας επικοινωνία του καθηγητή με τους φοιτητές ή/και το τηλεφωνό σε προκαθορισμένες ώρες.
- Δεδομένων των πιο πάνω, η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή είναι εκ των ων ουκ άνευ και αποτελεί σημαντικό εκπαιδευτικό μέσο στην παρακολούθηση οποιουδήποτε Προγράμματος Σπουδών στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.
- Τα Προγράμματα Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου είναι δομημένα στη βάση Θεματικών Ενότητων (Θ.Ε.), με την εφαρμογή του συστήματος των Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System - ECTS). Η Θεματική Ενότητα αποτελεί τη βασική λειτουργική μονάδα των Προγραμμάτων Σπουδών, και καλύπτει ένα συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σε πτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο. Κάθε Θ.Ε. περιλαμβάνει ύλη που αντιστοιχεί σε τρία περίπου εξαμηνιαία μαθήματα και διαρκεί 10 μήνες.
- Σε κάθε ακαδημαϊκό έτος οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν, κατ' ανώτατο όριο, σε τρεις Θεματικές Ενότητες (Θ.Ε.) για τα πτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και σε δύο Θ.Ε. για τα μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών.
- Για την απόκτηση πτυχιακού τίτλου σπουδών, απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση δώδεκα τουλάχιστον θεματικών Ενότητων, ενώ για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών επιπέδου Μάστερ, απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση τριών ή τεσσάρων Θ.Ε. ή / και εκπόνηση διατριβής. Οι όροι αυτοί διαφοροποιούνται ανάλογα με το Πρόγραμμα Σπουδών.
- Το ειδικά διαμορφωμένο, με βάση τις αρχές και απαιτήσεις της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο, ηλεκτρονικό ή/και οπτικοακουστικό) αποστέλλεται / διαβιβάζεται στους φοιτητές.
- Τα Μέλη της Ομάδας Διδακτικού Προσωπικού (ΔΕΠ και ΣΕΠ) του Ανοικτού Πανεπιστημίου στηρίζουν, καθοδηγούν και επικοινωνούν με τους φοιτητές ανάλογα με τις υποχρεώσεις του κάθε Προγράμματος.
- Στα πλαίσια κάθε Θ.Ε. οι φοιτητές συμμετέχουν προαιρετικά σε τέσσερις με πέντε Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (Ο.Σ.Σ.), οι οποίες συντονίζονται από τους διδάσκοντες και κύριος σκοπός των οποίων είναι να αποσαφηνισθούν δυσνόητα σημεία και να κατανοήσουν οι φοιτητές πληρέστερα το γνωστικό αντικείμενο κάθε Θ.Ε.
- Για κάθε Θ.Ε., οι φοιτητές εκπονούν τρεις ή τέσσερις (ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο) γραπτές εργασίες που αξιολογούνται από το διδάσκοντα. Οι γραπτές εργασίες είναι υποχρεωτικές για όλους τους φοιτητές και πρέπει να αποστέλλονται σε προκαθορισμένες ημερομηνίες με βάση το χρονοδιάγραμμα μελέτης και γραπτών εργασιών. Οι γραπτές εργασίες δραστηριοποιούν το φοιτητή και τον βοηθούν να τηρήσει το χρονοδιάγραμμα μελέτης, πληροφορούν το φοιτητή σχετικά με την πρόοδο που έχει κάνει και βοηθούν στην καθιέρωση εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ διδάσκοντα και διδασκόμενου.
- Στα πλαίσια κάθε Θ.Ε. οι φοιτητές συμμετέχουν υποχρεωτικά, με τη φυσική τους παρουσία, σε τελικές γραπτές εξετάσεις. Όπου είναι δυνατό, οι γραπτές εξετάσεις πραγματοποιούνται στο χώρο διαμονής των φοιτητών. Η γραπτή εξέταση στο τέλος της ακαδημαϊκής περιόδου αποτελεί την τελική και πλέον ουσιαστική αξιολόγηση του φοιτητή για κάθε Θ.Ε.

ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Για τη διαπίστωση των εκπαιδευτικών αναγκών του πληθυσμού διερευνήθηκε η δυνατότητα για ικανοποίηση των αναγκών αυτών με τη μέθοδο της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, πραγματοποιήθηκε έρευνα το 2005. Η έρευνα ήταν

παγκύπρια, κάλυψε αστικές και αγροτικές περιοχές, άνδρες και γυναίκες ηλικίας 18 χρονών και άνω και έλαβαν μέρος 896 άτομα. Ακολουθήθηκε η μέθοδος της τυχαίας πολυσταδιακής στρωματοποιημένης δειγματοληψίας. Το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού και τα σχετικά στοιχεία συλλέχθηκαν με προσωπικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. Πιο κάτω παρατίθενται ορισμένα από τα σημαντικότερα ευρήματα

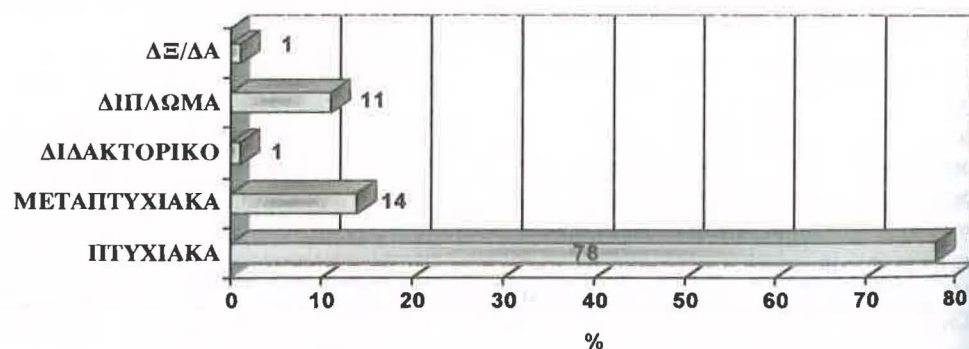
Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

1. Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Ποσοστό 47% (476 άτομα) του δείγματος ήταν απόφοιτοι σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και από αυτούς σχεδόν **οκτώ στους δέκα** (78%) δήλωσαν ότι έχουν παρακολουθήσει ή παρακολουθούν αυτή τη στιγμή κάποιο **πτυχιακό** πρόγραμμα εκπαίδευσης, με δεύτερο κατά σειρά το **μεταπτυχιακό** που αναφέρθηκε από ποσοστό **14%**. Ένας στους δέκα (11%) περίπου δήλωσε ότι παρακολουθεί ή έχει ήδη αποκτήσει κάποιο δίπλωμα, ενώ μόλις 1% ανέφερε το διδακτορικό.

Από την κοινωνικοδημογραφική ανάλυση των στοιχείων προκύπτει οι κάτοχοι μεταπτυχιακού είναι σε μεγαλύτερο βαθμό άνδρες (18%), ενώ οι κάτοχοι κάποιου διπλώματος περισσότερο γυναίκες (13%). Σε ότι αφορά το επίπεδο μόρφωσης διαφαίνεται ότι όσοι σπουδάζουν ή έχουν αποκτήσει πτυχίο ή μεταπτυχιακό είναι κυρίως απόφοιτοι πανεπιστημίου (81% και 24% αντίστοιχα), ενώ οι Κύπριοι που αναφέρουν το δίπλωμα είναι ουσιαστικά απόφοιτοι κολεγίου (23%). Επιπρόσθετα, οι κάτοχοι μεταπτυχιακού αλλά και διδακτορικού προέρχονται κυρίως από την ανώτερη κοινωνική τάξη (24% και 3% αντίστοιχα), ενώ όσοι έχουν δίπλωμα από τη μεσαία κοινωνική τάξη (16%).

Από την ανάλυση των στοιχείων βάσει των επαγγελματιών των ερωτηθέντων προκύπτει ότι οι τραπεζικοί υπάλληλοι και οι απασχολούμενοι στον ημικρατικό τομέα είναι πιθανότερο να έχουν πτυχιακό επίπεδο μόρφωσης (82% και 91% αντίστοιχα), ενώ το ποσοστό που αντιστοιχεί στο μεταπτυχιακό είναι αυξημένο στον ιδιωτικό τομέα (18%) καθώς και στον εκπαιδευτικό κλάδο (21%).

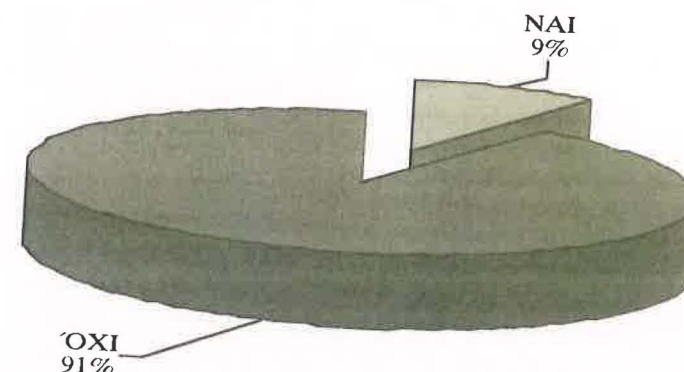
Γράφημα 1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ Ή ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΣΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ /ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

[Βάση: Όσοι είναι απόφοιτοι κολεγίου και πανεπιστημίου (47%)]

2. Μη ολοκλήρωση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Με βάση τα άτομα που έχουν αποφοιτήσει από το λύκειο /γυμνάσιο (σύνολο 471), σχεδόν **ένας στους δέκα** (9%) ανέφερε ότι υπήρξε φοιτητής και δεν ολοκλήρωσε τις σπουδές του, σε αντίθεση με **εννέα στους δέκα** που απάντησαν αρνητικά (91%).

Μεταξύ των ατόμων που υπήρξαν κάποτε φοιτητές μεγαλύτερο ποσοστό συγκριτικά παρουσιάζεται μεταξύ των ανέργων (13%).

Γράφημα 2. ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
(Βάση: Όσοι είναι απόφοιτοι Λυκείου / Γυμνασίου Εξατάξιου)

3. Αδυναμία εγγραφής σε τριτοβάθμια σχολή

Επί του συνόλου των ατόμων που δεν υπήρξαν ποτέ φοιτητές (215 άτομα), **πέντε στους δέκα** ανέφεραν ότι οι λόγοι ήταν **οικονομικοί**, κάτι που παρατηρείται ιδιαίτερα ανάμεσα στους γραφείς (65%) και τους πωλητές (62%). Ποσοστό 15% ανέφερε ότι απλά δεν είχε την επιθυμία να σπουδάσει, ενώ σχεδόν ένας στους δέκα (9%) επειδή εργοδοτήθηκε αμέσως μετά την αποφοίτηση από το λύκειο. Παράλληλα μικρότερα ποσοστά αναφοράς συγκέντρωσαν άλλοι λόγοι όπως ότι παντρεύτηκαν (6%), δεν υπήρξαν καλοί μαθητές (4%), από αμέλεια (3%) ή ακόμη λόγω στρατού (2%) και εμπλοκής σε οικογενειακή επιχείρηση (2%).

ΛΟΓΟΙ	%
Οικονομικοί λόγοι	50
Δεν ήθελαν	15
Βρήκαν δουλειά μόλις αποφοίτησαν	9
Παντρεύτηκαν	6
Δεν ήταν καλοί μαθητές	4
Αμέλεια	3
Οικογενειακή επιχείρηση	2
Στράτευμα	2
Δεν είχε κολέγιο / πανεπιστήμιο	1
Πόλεμος 1974	1
Προτίμησαν να μάθουν τέχνη	1
Δεν τους ενδιέφεραν οι σπουδές	1
Φέτος τελείωσαν το Λύκειο - θα πάνε για σπουδές	1
Άλλο	3
ΔΕ/ΔΑ	3

Πίνακας 1. Αιτιολογία μη παρακολούθησης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
(Βάση: Όσοι δεν υπήρξαν ποτέ φοιτητές / φοιτήτριες)

4. Λόγοι διακοπή της φοίτησης

Οι πιο πολλοί από όσους διέκοψαν τη φοίτησή τους σε τριτοβάθμια σχολή το έκαναν λόγω επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων και λόγω οικονομικών δυσκολιών. Όλοι ακολουθούσαν κάποιο πτυχιακό πρόγραμμα. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται αναλυτικότερα τα σχετικά ευρήματα.

ΛΟΓΟΙ	%
Επαγγελματικές υποχρεώσεις	32
Οικονομικές δυσκολίες	21
Οικογενειακές υποχρεώσεις	16
Δεν τους άρεσε ο κλάδος σπουδών που επέλεξαν	11
Προβλήματα υγείας	11
Δυσανεμία από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα	11
Αποτυχία	5

Πίνακας 2. ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

(Βάση: Όσοι διέκοψαν την φοίτηση τους σε Ανώτερα και Ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα)

Β. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**1. Γνώση για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση**

Τρεις στους τέσσερις ερωτηθέντες (76%) γνωρίζουν τι είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ενώ αντίθετα οι υπόλοιποι τοποθετούνται αρνητικά. Ανάμεσα στα άτομα που τοποθετήθηκαν θετικά μεγαλύτερα ήταν τα ποσοστά που εντοπίστηκαν στην επαρχία Λευκωσίας (87%), στους απόφοιτους πανεπιστημίου (92%) και στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα (90%), ενώ ηλικιακά παρατηρούνται εξίσου σημαντικές αναλογίες σε όλες τις υπό εξέταση ηλικίες. Μεγαλύτερος διαφαίνεται ότι είναι ο βαθμός γνώσης των ερωτηθέντων που προέρχονται από τον τραπεζικό κλάδο (84%), δημόσιο τομέα (83%), τον κλάδο της εκπαίδευσης (94%) καθώς και τον δημοσιογραφικό τομέα (88%).

Όσον αφορά τους Κύπριους που ανέφεραν ότι δεν γνωρίζουν τι είναι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση οι μεγαλύτερες αναλογίες προέρχονται κυρίως από την επαρχία Πάφου (45%), τα άτομα ηλικίας 18-24 (27%) και 45-54 (26%), τους απόφοιτους λυκείου (34%), και τα κατώτερα και κάτω μεσαία κοινωνικά στρώματα (32% και 30% αντίστοιχα).

Γνώση	%	Μη Γνώση	%
Απόφοιτοι παν/μιου	92	Κάτοικοι επ. Πάφου	45
Αν. κοινωνικά στρώματα	90	Απόφοιτοι Λυκείου	34
Κάτοικοι επ. Λευκωσίας	87	Κατώτερα κοινωνικά στρώματα	32
		Κατώτερα κοινωνικά στρώματα	33
		Ηλικιακή ομάδα 18-24	27
		Ηλικιακή ομάδα 45-54	26

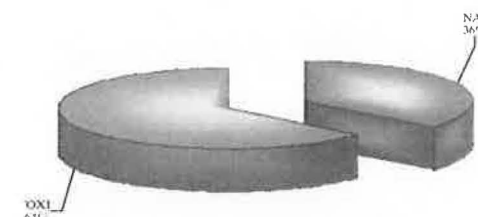
Πίνακας 3. Γνώση για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Σχεδόν όσοι δηλώνουν γνώστες της μεθοδολογίας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έχουν ανάγκες σε θέματα εκπαίδευσης (85%).

2. Απόκτηση τίτλου σπουδών με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Σχεδόν τέσσερις στους δέκα Κύπριους (36%) πιθανόν να επιδιώξουν την απόκτηση πτυχίου με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αφού βρέθηκε ότι τους ενδιαφέρει η μέθοδος αυτή. Αντίθετα η πλειοψηφία (64%) απάντησε αρνητικά με ποσοστό 74% οι επαρχίες Αμμοχώστου και Πάφου, αντίστοιχα να παρουσιάζουν τα μεγαλύτερα ποσοστά αρνητικών τοποθετήσεων, όπως επίσης οι άνδρες (67%), τα άτομα μεγαλύτερα σε ηλικία 55-60 (79%) και οι απόφοιτοι λυκείου (75%).

Θετικά τοποθετήθηκαν κυρίως οι κάτοικοι της επαρχίας Λεμεσού (41%), οι γυναίκες (39%), τα άτομα ηλικίας 25-34 (47%) καθώς και οι απόφοιτοι πανεπιστημίου (52%). Από την ανάλυση των στοιχείων σύμφωνα με τις επαγγελματικές ομάδες, μεγαλύτερο ενδιαφέρον εντοπίζεται στο δημόσιο τομέα (53%), τον τραπεζικό κλάδο (41%), τον εκπαιδευτικό (58%), τον νοσηλευτικό (64%), όπως επίσης και ανάμεσα στους δημοσιογράφους (65%) και αστυνομικούς / στρατιωτικούς / πυροσβέστες (60%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(Βάση: Σύνολο δείγματος)

ΘΕΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	%	ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	%
Κάτοικοι επαρχίας Λεμεσού	41	Ηλικιακή ομάδα 55-60 χρ.	79
Γυναίκες	39	Απόφοιτοι Λυκείου	75
Ηλικιακή ομάδα 25-34 χρ.	47	Επαρχίες Πάφου &	
Αμμοχώστου	74		
Απόφοιτοι πανεπιστημίου	52	Άνδρες	67

Πίνακας 4. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΕΞΑΠ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

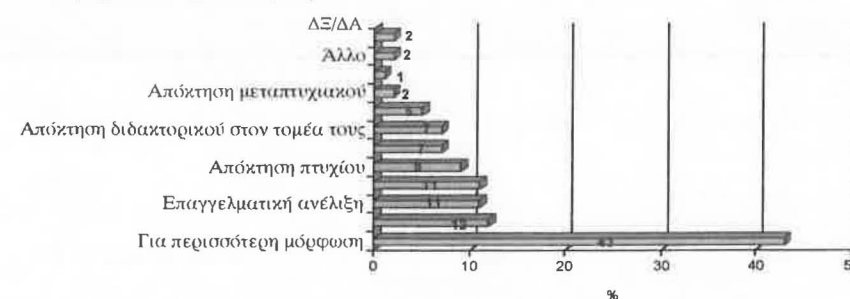
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ	%
Νοσηλευτικός κλάδος	64
Δημοσιογράφοι	65
Ένστολοι	60
Δημόσιος τομέας	53
Τραπεζικός κλάδος	41

Πίνακας 5. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

3. Λόγοι για την απόκτηση πτυχίου με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Οι βασικότεροι λόγοι που δήλωσαν τα άτομα (320 τον αριθμό), που ενδιαφέρονταν για την απόκτηση πτυχίου με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ήταν:

- επιπρόσθετη μόρφωση (43%),
- επαγγελματικοί λόγοι (12%),
- επαγγελματική ανέλιξη (11%),
- δυσκολία φυσικής παρουσίας σε συμβατικό πανεπιστήμιο (11%),
- επιθυμία απόκτησης πτυχίου (9%),
- προσωπική ευχαρίστηση (7%),
- απόκτηση διδακτορικού (7%),
- εξεύρεση εργασίας (5%), και
- απόκτηση μεταπτυχιακού (2%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 4. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(Βάση: Όσοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν πτυχίο με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης)

Η επιπρόσθετη μόρφωση, ως επιλογή, παρατηρείται:

- στις επαρχίες Λεμεσού (48%) και Αμμοχώστου (50%),
- ανάμεσα στους άνδρες (46%),
- στα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα 55-60 (71%),
- στους απόφοιτους λυκείου και κολεγίου (49% και 46% αντίστοιχα), και
- στην κατώτερη κοινωνική τάξη (71%).

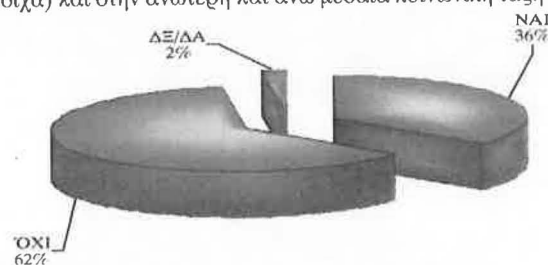
4. Λόγοι για μη απόκτηση πτυχίου με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Όσον αφορά τα άτομα που δεν ενδιαφέρονται να αποκτήσουν κάποιο πτυχίο με την μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η έλλειψη χρόνου αποτελεί και τον βασικότερο λόγο άρνησης. Ένας στους πέντε απλά δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την απόκτηση πτυχίου (22%), ποσοστό 12% αναφέρθηκε στον παράγοντα ηλικία, 6% του δείγματος δήλωσε ότι δεν του αρέσει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και ότι δεν έχει την οικονομική άνεση, ενώ αναλογία 5% ανέφερε ότι έχει ήδη πτυχίο.

Παράλληλα το ίδιο ποσοστό δήλωσε ότι δεν τον ενδιαφέρει η απόκτηση ενός πτυχίου με την μέθοδο αυτή επειδή ήδη σπουδάζει (5%) και ότι δεν χρειάζεται ένα πτυχίο γιατί είναι πλέον αργά (5%), ενώ ελαφρώς μικρότερο ήταν το ποσοστό των ατόμων που ανέφερε ότι έχει ήδη καλή δουλειά (3%). Ποσοστό της τάξης του 2% δε θεωρεί την εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατάλληλη, ενώ μόλις 1% αναφέρθηκε σε θέματα υγείας αλλά και στην κατοχή μεταπτυχιακού αντίστοιχα.

5. Ανάγκες για εκπαίδευση

Σε ερώτηση κατά πόσο έχουν κάποιες ανάγκες σε θέματα εκπαίδευσης έξι στους δέκα (62%) απάντησαν αρνητικά, σε αντίθεση με ποσοστό 36% που απάντησε θετικά. Αναλυτικότερα, τα μεγαλύτερα ποσοστά θετικών τοποθετήσεων παρουσιάζονται στις επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας (42% και 40% αντίστοιχα), στην ηλικιακή ομάδα 18-24 (43%), στα άτομα με τριτοβάθμια ή ανώτερη /ανώτατη εκπαίδευση (42% και 45% αντίστοιχα) και στην ανώτερη και άνω μεσαία κοινωνική τάξη (43% και 41% αντίστοιχα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5. ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

(Βάση: Σύνολο δείγματος)

Μεταξύ των ατόμων που έδωσαν αρνητική απάντηση, περισσότεροι από επτά στους δέκα (72%) εμπίπτουν στην ηλικιακή ομάδα 55-60, ενώ ψηλό ποσοστό καταγράφηκε επίσης στην επαρχία Αμμοχώστου (85%), στους απόφοιτους λυκείου (68%) και στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα (74%).

Μεταξύ των ατόμων με ανάγκες σε θέματα εκπαίδευσης, σχεδόν έξι στους δέκα (59%) είναι εργαζόμενοι, ενώ σχεδόν δύο στους τρεις επιδεικνύουν μεγάλο ενδιαφέρον παρακολούθησης προγραμμάτων του Πανεπιστημίου (62%). Μεγαλύτερες φαίνεται ότι είναι οι ανάγκες εκπαίδευσης στους ερωτηθέντες που εργάζονται στους εξής κλάδους:

• Δημόσιο τομέα απασχόλησης	48%
• Εκπαιδευτικό κλάδο	56%
• Αστυνομικοί / Στρατιωτικοί / Πυροσβέστες	48%
• Γραφείς	45%
• Νοσηλευτικό κλάδο	53%

Δ. ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

1. Ενδιαφέρον για το Πανεπιστήμιο

Το ενδιαφέρον των Κυπρίων για παρακολούθηση προγραμμάτων που θα προσφέρονται από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι μάλλον κάτω του μετρίου αφού ο μέσος όρος απαντήσεων σε μια κλίμακα όπου 1=καθόλου και 5=πάρα πολύ, ανήλθε στο 2,4.

Αναλυτικότερα η πλειοψηφία των ερωτούμενων (56%) δεν ενδιαφέρεται είτε «καθόλου» (41%), είτε ενδιαφέρεται «πολύ λίγο» για τα προγράμματα αυτά (15%), σε αντίθεση με ένα στους πέντε (21%) που τοποθετείται θετικά (ενδιαφέρεται «πάρα πολύ» 12% και «πολύ» 9%) και ένα στους τέσσερις (24%) που ενδιαφέρεται «αρκετά».

Ως προς τις διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται ανάλογα με την κοινωνικοδημογραφική κατάσταση των ερωτηθέντων, προκύπτει ότι οι κάτοικοι της επαρχίας Λεμεσού φαίνεται να ενδιαφέρονται περισσότερο για τα προγράμματα του Πανεπιστημίου (μέσος όρος 2,6), καθώς και η ηλικιακή ομάδα 25-34 (2,6), οι γυναίκες (2,5), οι απόφοιτοι πανεπιστημίου (2,9) και η ανώτερη κοινωνική τάξη (3,0).

Μεγαλύτερο ενδιαφέρον (σε σύγκριση με τον μέσο όρο) εντοπίζεται στους υπαλλήλους του δημοσίου (3,0), τους εκπαιδευτικούς (3,1), τους δημοσιογράφους (3,8) και το νοσηλευτικό προσωπικό (3,3).

2. Λόγοι ενδιαφέροντος

Η διεύρυνση των γνώσεων αποτελεί σαφέστατα τον βασικό λόγο για τον οποίο οι Κύπριοι θα ενδιαφέρονταν να παρακολουθήσουν κάποια προγράμματα που θα προσφέρονται από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, αφού αναφέρθηκε από την συντριπτική πλειοψηφία των ερωτούμενων (78%). Σχεδόν πέντε στους δέκα ανέφεραν την επαγγελματική ανέλιξη (46%), ενώ οριακά μικρότερο ποσοστό την απόκτηση περισσότερων προσόντων (43%) και το προσωπικό ενδιαφέρον (41%). Η ευέλικτη μέθοδος εκπαίδευσης συγκέντρωσε ποσοστό 20%, ενώ συγκριτικά λιγότερο σημαντικό λόγο φαίνεται ότι διαδραματίζει η αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου (7%).

Ανάμεσα στα άτομα που ανέφεραν την διεύρυνση των γνώσεων, ψηλότερες αναλογίες παρατηρούνται στις επαρχίες Λευκωσίας (86%) και Αμμοχώστου (91%), ανάμεσα στους άνδρες (80%), στα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα 55-60 (100%), στους απόφοιτους κολεγίου (80%) και στην άνω μεσαία κοινωνική τάξη (83%). Το χαρακτηριστικό της ευέλικτης μεθόδου ανέφεραν περισσότερο οι κάτοικοι Λευκωσίας (29%), τα άτομα 25 - 34 ετών (26%) και η ανώτερη κοινωνική τάξη (29%).

3. Πεδία Ενδιαφέροντος

Με βάση τα άτομα που θα τους ενδιέφερε να παρακολουθήσουν κάποια προγράμματα του Πανεπιστημίου (399 άτομα), η οριακή πλειοψηφία ανέφερε ότι θα ήθελε να παρακολουθήσει σειρά επιμορφωτικών προγραμμάτων (51%), τέσσερις στους δέκα ενδιαφέρονται για πτυχιακά προγράμματα (39%), ποσοστό 31% αναφέρθηκε στα μεταπτυχιακά, ενώ μόλις 9% στο διδακτορικό. Μεγαλύτερη προτίμηση προς τα μεταπτυχιακά προγράμματα και διδακτορικό εντοπίζεται ανάμεσα στα άτομα που δεν εργάζονται αυτή τη στιγμή (36% και 11% αντίστοιχα). Επιπρόσθετα η περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων ανά κλάδο απασχόλησης παρουσιάζει τους καθηγητές να προτιμούν το διδακτορικό (72%), οι τραπεζίτες υπάλληλοι στο πτυχίο (44%) ενώ κάποιες άλλες ομάδες του ιδιωτικού τομέα στα επιμορφωτικά. Σε ότι αφορά την υποδομή που έχουν στο σπίτι οι ερωτηθέντες που ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν προγράμματα του Πανεπιστημίου, διαφαίνεται ότι αυτοί που έχουν ευρύτερη πρόσβαση στο διαδίκτυο επιδεικνύουν μεγαλύτερο βαθμό ενδιαφέροντος για τα μεταπτυχιακά προγράμματα και το διδακτορικό (24% και 10% αντίστοιχα).

Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι όσοι διέκοψαν τη φοίτηση τους σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιδεικνύουν ενδιαφέρον προς τα επιμορφωτικά και πτυχιακά προγράμματα εκπαίδευσης (42% αντίστοιχα).

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Επισημαίνεται ότι για πρώτη φορά αξιολογούνται η γνώση, οι στάσεις και τα πιστεύω των Κυπρίων

πολιτών στο πεδίο «Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση» καθώς και για την ίδρυση και λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Βρέθηκε ότι οι πιο πολλοί από τους ερωτηθέντες γνώριζαν για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση με πρώτους τους κάτοχους πτυχίου, τους ανήκοντες στην ψηλότερη κοινωνικοοικονομική τάξη, στους εργαζόμενους και στους κατοίκους των δυο μεγαλύτερων πόλεων της Κύπρου. Αντίθετα όμως, η πλειοψηφία δε γνώριζε για την ίδρυση του Πανεπιστημίου και ίσως κατά συνέπεια ήταν χαμηλό το ενδιαφέρον για την απόκτηση πτυχίου από αυτό. Στο σημείο αυτό – για σκοπούς πληρέστερης πληροφόρησης – πρέπει να αναφερθεί ότι τη χρονική περίοδο που πραγματοποιήθηκε η έρευνα δε λειτουργούσαν οποιαδήποτε ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών, που δικαιολογεί κάπως το πιο πάνω εύρημα.

Βρέθηκε επίσης ότι οι ομάδες πληθυσμού που δυνητικά θα επωφελούνταν περισσότερο από την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ήταν και οι λιγότερο ενήμεροι τόσο για τη μεθοδολογία όσο και για τη λειτουργία του Πανεπιστημίου. Το ίδιο υποστηρίζεται από τους Bird και Morgan, (2003). Επακόλουθο αυτού είναι το εύρημα που υποστηρίζει ότι οι ίδιες ομάδες πληθυσμού δεν ενδιαφέρονται για την απόκτηση πτυχίου με τη μέθοδο αυτή.

Οι Yu και συν (2006) υποστηρίζουν ότι τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και οι διαφορετικές αντιλήψεις των φοιτητών παίζουν σπουδαίο ρόλο στη μαθησιακή συμπεριφορά τους

Τα πιο πάνω ευρήματα πείθουν ότι πρέπει να ακολουθηθεί δεύτερη συναφής έρευνα αφού ήδη το Πανεπιστήμιο βρίσκεται στο δεύτερο χρόνο λειτουργίας του και παράλληλα να ενημερωθούν ενδελεχέστερα συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού για τα πλεονεκτήματα της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Β. Σκουλάτου, Ν. Δημακόπουλου, Σωτ. Κόνδη, Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη, κεφ. ΙΖ (Β τόμος), σελ. 122. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β 2006.
- Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 3528, Παράρτημα Τέταρτο, Μέρος Ι, Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου, 7/09/2001.
- Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Αρ. 3694, Τέταρτο, Μέρος Ι, Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου, 14/03/2003.
- Υ.Π.Π.136/1981/Γ, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, Θέμα: Ίδρυση Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, 2001.
- Bird, J., Morgan, C. (2003). Adults Contemplating University Study at a Distance: Issues, Themes and Concerns. *Int. Review of Research in Open and Distance Learning*, v4, n1 Apr.
- Yu, S., Yang, K.F. (2006). Attitudes toward Web-based distance learning among public health nurses in Taiwan: a questionnaire survey. *Int J Nurs Stud*, 43(6), 767-74.